

DOPALACZOM

Rodzaje substancji psychoaktywnych

Środki psychoaktywne są stosowane jako leki, używki, narkotyki lub środki dopingujące w sporcie. Ich działanie jest bardzo skomplikowane: w mózgu znajduje się wiele substancji tzw. neuroprzekaźników, które odpowiadają za transport impulsów nerwowych między komórkami nerwowymi – neuronami. Substancje psychoaktywne działają bezpośrednio właśnie na neuroprzekaźniki powodując albo spadek albo wzrost ich stężenia w komórkach. W ten sposób zaburza się równowaga w mózgu i powstają różne objawy: halucynacje, zaburzenia poznawcze, zaburzenia zachowania.

Do substancji psychoaktywnych zalicza się: opiody, dysocjanty, stymulanty, barbiturany, benzodiazepiny, empatogeny, tryptaminy, liz

Opiody: należą do nich zarówno substancje pochodzenia roślinnego (kodeina, opium, morfina) jak i substancje syntetyczne (fentanyl, metadon). Są stosowane głównie jako środki przeciwbólowe po operacjach oraz w terapii uzależnień. Kodeina jest też stosowana jako lek przeciwkaszlowy i jako składnik leków przeciwbólowych w połączeniu z paracetamolem. Obecnie odchodzi się od stosowania leków z kodeiną na rzecz innych, gdyż jest ona uzależniająca.

Dysocjanty: są to leki, które blokują dochodzenie sygnałów z mózgu do świadomości. Należą do nich podtlenek azotu (gaz rozweselający), pentazocyna, muskaryna, skopolamina, atropina. Niektóre z nich są stosowane w anestezjologii. Dysocjanty mogą powodować halucynacje. Pod wpływem tych substancji człowiek może rozmawiać z nieistniejącymi ludźmi, słyszeć głosy, itp.

Stymulanty: są to przeważnie leki, które działają pobudzająco na ośrodkowy układ nerwowy. Są one stosowane w leczeniu niektórych stanów chorobowych np. depresji, narkolepsji lub ADHD. Do tej grupy należą też narkotyki używane żeby wywołać uczucie euforii np. kokaina, amfetamina.

Barbiturany: obecnie są bardzo rzadko stosowane ze względu na silne działanie uzależniające i toksyczność. Przeważnie stosowało się je jako leki przeciwpadaczkowe i uspokajająco nasenne. Powodują objawy takie jak niewyraźna mowa, spowolnienie ruchów, zaburzona koordynacja, czasami urojenia i halucynacje.

